

ANTARⁱ DİVANIⁱⁱ . ELSA CROSS

Elsa Cross, şiiirleriyle tanınan çağdaş İspanyolca konuşan Meksikalı bir yazardır. 6 Mart 1946'da Mexico City'de doğan sanatçının aynı zamanda çevirileri ve felsefi makaleleri de yayımlandı. Cross, Meksika Ulusal Özerk Üniversitesi'nden (UNAM) Felsefe ve Edebiyat alanında doktora derecesine sahiptir ve şu anda bu fakültede profesör olarak görev yapmaktadır. Çalışmaları: "El divan de Antar" adlı şiir kitabıyla "Premio Nacional de Poesía

Aguascalientes (Aguascalientes Ulusal Yır Ödülü)" ve "Premio Nacional de Poesía Jaime Sabines (Jaime Sabines Ulusal Yır Ödülü)" ödülleri de dahil olmak üzere birçok ödüle layık görüldü. Octavio Paz'a göre Elsa Cross, son dönem Latin Amerika şiirinin en kişisel seslerinden biridir. ... Şiiri, düşüncenin karmaşıklığını ifadenin netliğiyle birleştirerek iç ve dış alemler arasında köprü kurar. Cross, şiirin bu alanlar arasında bir bağ görevi gördüğüne ve iç dünyanın dış dünyada yansıtılarak ifade edilmesine olanak sağladığına inanıyor. Kapsamlı çalışmaları arasında, diğerlerinin yanı sıra "Amor el más negra (Kapkara Sevi)", "Bacantes/Bacchae ("Baka"lar)" ve "Pasaje de fuego (Ateş Geçidi)" gibi çeşitli şiir koleksiyonları yer almaktadır. Ayrıca Hint felsefesi konusunda bir otorite olarak tanınmaktadır ve edebiyat ortamına önemli katkılarda bulunmuştur. ... Meksikalı Büyük şâir ve düşünür Elsa Cross günümüzde de çağdaş edebiyata ve felsefi söyleme değerli katkılarda bulunmaya devam ediyor. □□

EL DIVÁN DE ANTAR

(Selección de poemas)

*he pronunciado tu nombre...
y el espejismo ha construido
toda una ciudad para oírme
hablar de ti.*

Cantos de los Oasis del Hógar

I
Vibra en su acento el silbo desbocado
cuando se juntan dentro de la bóveda
los aires claros,
los racimos altos.
Y el día da la vuelta
dejando al viento cabalgar sus nubes,
sin perder el hilo
de su encadenamiento silencioso
ni mostrar en qué orilla
tienden vuelo sus altas certidumbres.
Vimos tras las terrazas el valle umbrío.
Y al gusto que dejaba en la garganta el vino azul,
al salmo que corría entre los dientes,
a las violetas que recogían la luz bajo los cedros
en las terrazas apuntando al levante,
sin tiento,
sin memoria,
cedíamos poco a poco
trayendo a nuestros labios
los fermentos dulces.
Saturado del aire,
aromado del agua
ahíto en su lumbre,
soberano su pie tocando tierra,
así saluda el día
desde la cima inaccesible
hasta el rincón secreto.
Oímos filtraciones dentro de la montaña,

ANTAR DİVANI

(Yırlardan seçmeler)

*anınca senin adını. . . .
kuruluverdi yankısı
tüm kent işitiyor beni
ve seni söylediyimi.*

Hoggar Vahası Şarkıları⁽ⁱⁱⁱ⁾

I
Ağzı gevşek düdük gibi titriyor
kubbenin içinde bir araya geldiklerinde
temiz havalar,
yüksek yüksek salkım salkım.
Ve gün dönüyor
rüzgârın bulutlara binmesine izin vererek,
sonra yitirmeden izini
izler o sessiz zincirini
göstermez yüksek kesinliklerinin
hangi kıyısına uçmak istediğini.
Terasların ardındaki gölgeli vadiyi gördük.
Ve mavi şarabın ağızda bıraktığı tada,
dişlerin arasında koşan mezmurlara,
sedir ağaçlarının altında ışığı toplayan menekşelere
doğuya bakan o teraslarda,
çaba harcamadan,
belleksiz,
yavaş yavaş teslim oluyorduk
dudaklarımıza getirerek
tatlı fermentleri.
Havaya doymuş,
su aroması
onun ışığıyla dolu,
ayağını yere değdiren hükümdar,
günü işte tam böyle selamlar
o ulaşılmaz zirvelerden
en gizli köşelere.
Dağın içinde sızıntılar duyuyoruz,

eco en las paredes cascando el aire.
El salitre forma filas de guerreros
y sus lanzas verticales en los muros.
Zumoz del día,
el agua espejea en los suelos resbaladizos.
Salideros—
huecos adonde huye el pensamiento
antes de dar un nombre
a las criaturas que se gestan
bajo su ala.

IV

Mil caballitos persas se dormían
en la plaza con luna de tu frente
Federico García Lorca.
Mil caballitos persas se dormían
Velo tu sueño.
Te envuelven mantos transparentes,
rozan apenas tus párpados
cuando el sol ya levanta
columnas de humo en los poblados.
Desde otra estancia
siento en mí tus ojos que se cierran,
tu aliento—
como pasar entre tiestos de jazmines de Arabia,
jazmín tú mismo,
flor de tu raza.
Como un profeta,
como un danzante ebrio
giras hasta el amanecer
apuntando al cielo y a la tierra,
y tu cuerpo,
eje del infinito,
es morada del relámpago.
En mí palpitan tus muchas almas.
Tu voz me invade en ecos cada vez más profundos,
reverbera en las yemas de mis dedos,
en mi pecho se extiende
como ondas circulares en el agua.
Y en esas ondas tu sueño, pues ya duermes.
Tu rostro se vuelve arcilla,
máscara de la muerte.
Hilos finísimos ligan nuestro aliento.
Al fondo de tu sueño,
en su lecho de arena,
se aquieta la conciencia—
o crea flores y talismanes que te ofrece
mientras tu sueño sigue
ya inmóvil en su fondo,
ya fluyendo a la deriva.
Palabras errantes tocan mi vigilia.
De tu sueño emergen
fugas de gorriones entre los cedros.

VI

Gravitación

havayı çatlatan duvarlarda yankılanan.
Savaşçıların saflarını oluşturur güherçile
ve dikey mızrakları duvarlardaki.
Günün sıkılan suyu,
bu su kaygan zeminlerde yansır.
Sızıntılar —
düşüncenin ad vermeden önce
içine kaçtığı boşluklar
kanatlarının altında gebe
yavru bekleyen canlılara.

Bin İran atı uykuya daldı
senin alnında ay doğan meydanda
Federico García Lorca.
Bin İran atı uykuya daldı
Senin rüyanda.
Şeffaf pelerinler sarıyor seni,
göz kapaklarına zar zor dokunan
güneş doğduğunda
köylerde duman sütunları.
Başka bir varlık evrinde
gözlerinin kapandığını hissediyorum içimde senin,
ve de nefesini—
o Arap yasemin saksılarının arasından geçer gibi,
yasemin kendin,
ırkının çiçeği.
Bir peygamber gibi,
esrik bir dansçı gibi
dönersin sabahlara dek
göğü ve yeri göstererek,
ve gövdeni,
sonsuzluğun ekseni,
yıldırımlar evi.
Pek çok ruhlarınız atar içimde.
Beni giderek daha derin yankılarla kaplayan sesin,
parmak uçlarımda dağılarak,
yayılr göğsümde
sudaki dairesel dalgalar gibi.
Ve senin düşün olan o dalgalarda uyursun.
Yüzün kireç gibi,
bir ölüm maskesi.
Çok ince iplikler bağlar nefeslerimizi.
Senin düşlerinin derininde,
kumdan yatağında,
sakinleşir vicdan—
veya çiçekler ve tılsımlar yaratıp sunar size
düşlerin süregiderken
zaten hareketsiz yatar dibinde,
sürüklenir akar durur başıboş.
Gelip geçen sözler çatar nöbetime.
Hep senin düşlerinden çıkar
sedir ağaçları arasına kaçan serçeler.

VI

Yerçekimi

hacia la arena donde habitas
al borde de mis sueños más antiguos,
tras edades que acumularon sus arcillas,
marfiles,
soldaduras de bronce—
todo el desecho de esos pueblos que acampaban
no lejos de las playas.
Los murmullos del mar entre los médanos,
el cielo incandescente con sus cobaltos crudos.
Arenas,
hierbas sin oficio en los declives.
Estrella abierta a la ventura franca de los mares.
Lunas serpentinadas en el agua.
Y al cabo de las horas
todo el frescor del mar con sus sales decantadas.
Una ciudad sepultada en la arena,
Perdida
bajo la ola inmensa y negra,
como lengua de dragón.
Si allí la noche nos fuera a devorar,
qué tumbo incierto,
qué cúmulo de tanto sentimiento,
tanto amor sepultado.
Tanto amor.
Y preguntamos si en vano abrió sus alas,
si en vano quiso hallar en un estanque
su reflejo—
Alzó tras de las nubes un vuelo enloquecido,
rompiendo todo lazo,
desprendiéndose ya de toda tierra
para arder en el aire.

VII

y mi corazón visitado por una
extraña vocal
Saint-John Perse.
El agua de la noche me habla al oído
me dibuja tu rostro desde su fondo impenetrable.
Alzamos lámparas
haciendo la oblación de nuestro ser.
El tiempo nace en nuestro abrazo.
En nuestro abrazo el tiempo revierte su flujo
mientras nosotros
perdemos nuestros rostros
en las estribaciones de un sueño
cuyos límites no hemos alcanzado.
Una vocal desconocida zumba en mi oído,
jala hacia las bóvedas sutiles toda imagen.
Se detiene, se abre,
queda en suspenso su timbre móvil
subiendo hacia el silencio cada vez más agudo,
Cerrándose
hacia ese punto:
compresión infinita
ojo voraz—
desprendida de todo y devorando

icinde yaşadığın kuma doğru
en eski hayallerimin kıyısındasın,
çağlar arkasından biriktiren kellerini,
fildişlerini,
birbirine kaynayan bronzları—
pilâjlardan uzak olmayarak
kamp yapan insanların tüm döküntüleri.
Kum tepeleri arasındaki denizin mırıltısı,
ham kobaltlarıyla akkor gökyüzü.
Kumlar,
yamaçlarda ticareti yapılmayan otlar.
Denizlerin açık talihine açılan yıldız.
Suda yılankavi akseden mehtap.
Ve saatler sonra
durulanmış tuzlarıyla denizin tüm tazeliği.
Kumlara gömülmüş bir kent,
muazzam ve siyah dalganın altında
kaybolmuş,
bir ejderhanın dili gibi.
Eğer gece bizi orada yutacak olsaydı,
ne belirsiz bir yol,
ne denli çok duyguların yığını,
ne denli çok gömülü aşklar.
Ne çok sevgi.
Ve soruyoruz kanatlarını boşuna mı açtı,
eğer boşuna bir gölette bulmak istediye
yansımasını—
Bulutların arkasına çılgınca bir uçuş yaptı,
kopararak tüm bağlarını,
tüm topraklardan artık kurtulurken
havada yanmak üzere.

VII

ve yüreğimi ziyaret etti
garip bir ses
Saint-John Perse.
Gecenin suyu konuşur kulağıma
bana senin yüzünü resmeder soğuk dibinden.
Yükseltiyoruz lambaları
adağını yaparak varlığımızın.
Zaman bizim kucaklamamızda doğuyor.
Bizim kucaklaşmamızda ters dönüyor zaman akışı
biz ise
yitiriyoruz yüzümüzü
henüz sınırlarına ulaşamadığımız
bir kurgunun eteklerinde.
Bilinmeyen bir ses uğuldar kulağımda,
tüm görüntüyü çeker ince tonozlara.
Durur, açılır, durur
telefonu zil sesi beklemede
yükselmede gitgide keskinleşen sessizliğe doğru,
Kapanırken
bu noktaya doğru:
sonsuz sıkıştırma
açgözlü göz --
her şeyden kopmuş ve yiyip bitiren

el tiempo, devorando
todo lo que se acerca a su contorno.

X

Desde el portal del año,
desde la cara de Jano
vuelta al rigor de los días por venir,
llegas de nuevo al corazón.
¿Qué contraviene el ceño austero?
¿Tan sólo rozar el pensamiento ingrávito
tu imagen?
Los ojos reposan en tu forma,
recorren tu perfil,
tu pelo vivo.
Los ojos reposan en ti y el corazón se aquieta.
Por tu frente,
donde el cristal del día funde su luz,
por tu frente,
alta como la de un príncipe
discurrir mis ojos.
Tu pelo como coral negro—
y la mirada envía su mensaje al tacto,
anticipa el aroma,
el gusto de los dientes triturando
los caracoles pequeñísimos.
Elude tus ojos la mirada,
elude tu mirada,
abismarse en tus párpados,
el nácar suave donde es mar el ojo—
de su verde olivo
cambia al dorado de la arena.
Tu mirada como el sol del desierto.
La boca ocultas, como un tuareg,
bajo el velo negro de tu barba.
Apenas tus labios se dibujan
y todas las mieles que guarda en la memoria
la especie entera de amantes,
todos los vinos,
toda la leche dulce,
las palabras repetidas siglo tras siglo
afloran a mis labios.
Mis pensamientos son a ti
como altas buganvillas abrazadas a un pino.

XVI

La hora ingrávita
entre los pies y el suelo.
Apariciones
llenar el aire de un hálito ligero,
dejan ver el tiempo,
su cabeza bifronte,
la sutura invisible
desde donde miramos el instante:
lo que tarda una lágrima
en ser devorada por la arena—
como si el desierto entero se fuera a humedecer,

zamanı, yiyip bitiren
çevresine yaklaşan her şeyi.

X

Yılın portalından beri,
yüzünden beri Janus'un
gelecek günlerin sertliğine geri dönünce,
yeniden ulaşırsın yüreğine.
¿Sert kaşlarını çatmaya aykırı olan nedir?
¿Sadece ağırlıksız düşünceye dokunması mıdır
senin imgen?
Gözler senin formunda dinleniyor,
inceliyor profilini,
canlı saçlarını.
Gözler sende dinleniyor, duruluyor yürek.
Alnında gezinirken,
ışığı erittiği yerde gün kristalinin,
gezinirken ,
bir prensinki gibi yüksek alnında
dalıp düşünüyor gözlerim.
Saçların siyah mercan gibi—
ve bakışın iletiyor dokunuşunu,
tahmin ediyor kokusunu,
çiğneyen dişlerinin zevkini
küçücük salyangozlar.
Gözlerin sakınıyor bakışını,
senin bakışından,
göz kapaklarına batıp yumuşak sedef,
suya gömülüyor gözün deniz olduğu yerde—
zeytin yeşilinden
altın kum rengine dönüşüyor.
Bakışların çöl güneşi gibi.
Bir Tuareg^{iv} gibi saklıyorsun ağzını,
kapkara örtüsü altında sakalının.
Dudakların zar zor çizilmiş
ve tüm aşıkların tüm balları
türlü türlü bellekte kalan,
bütün şaraplar,
tüm tatlı süt,
yüzyıllar boyunca tekrarlanan sözler
geliyor dudaklarıma.
Sana olan düşüncelerim
yüksek begonviller gibidir çam ağacına sarılan.

XVI

Ağırlığı olmayan saat
ayaklarıyla yer arasında.
Görünüm
havayı hafif bir nefesle doldururlar,
izin verirler görmene zamanı,
iki yüzlü iki alınlı başı var,
şu an baktığımız yerden
görünmeyen dikiş:
ne kadar sürerse bir gözyaşı
kum tarafından yutulurken—
sanki bütün çöl ıslanacakmış gibi,

a volverse un ámbito muy fresco
para acercarnos con palabras sonoras.
A distancia las torres, las palmeras.
El viento llama a la oración.
Y responde el vuelo de los cuervos
desde el templo hasta las calles del mercado.
Desmesura del sol,
nubes de arena desdibujan la ciudad;
se oyen ladridos,
llega el frescor de sus pozos
y sus muros sombreados.
Y temo dar un paso más.
Temo que al avanzar desaparezca.
La contemplo al borde de mis sueños
como a ti,
tú que te desvaneces
en el instante en que te miro.
En ausencia
eres tú mismo este desierto.
“¿Te bastarán mis brazos invisibles?”
Tus brazos, como ráfagas de arena.
Tan fuerte el pensamiento de ti,
te hace tomar figura en este valle.
Eres ahora
esta aridez extenuando los párpados.
Y dentro del espejismo, ¿qué cosa es el desierto?
¿a dónde iremos si esto desaparece?
O sólo somos ya meros espectros,
la voz que orilla al caminante
hacia desfiladeros sin salida,
hacia dunas sin término.
Castillos de arena,
murallas se dibujan sólo por un momento—
pero ese momento de vida se detiene,
se alarga,
como la tarde en que bebíamos licor de dátíl.
Gustábamos sabores nuevos,
granadas se abrían en el cuerpo.
Y de tus labios jugos más dulces
que el fruto real de la estación.
Turba de imágenes al asalto.
Ciudad de aire,
donde es más real se desvanece,
se borran sus orillas—
y las voces que seguimos oyendo
¿en dónde cantan?

XXIV

Huyeron en desbandada,
como palomas,
pensamientos con su mensaje oculto,
atado a la luz.
Y un pensamiento por encima de todos,
un pensamiento altísimo de ti
su vuelo impuso.
Desconocido su lenguaje.

bize güzel tınlı seslerle yaklaşmak üzere
pek serin bir ortam oluşsun diye.
Uzakta kuleler, palmiye ağaçları.
Rüzgâr namaza çağırıyor.
Ve tapınaktan çarşı-pazar sokaklarına
kargaların uçuşu yanıt veriyor.
Güneş yakıyor,
toz bulutları bulanıklaştırıyor kenti;
havlamalar duyuluyor,
serinlik geliyor kuyulardan
gölgeli duvarlarından.
Ve bir adım daha atmaya korkuyorum.
Yürüdükçe kaybolacak sanıyorum.
Onu hayallerimin kıyısında gözlüyorum
seni gözlediğim gibi,
sen ki bakar bakmaz
yitip gidensin.
Yokluğunda
bu çöl sen kendinsin.
"Görünmez kollarım yetecek mi sana?"
Kolların, kum sağanakları gibi.
Senin hakkındaki düşüncem o kadar güçlü ki
bir şekil almanı sağlıyor bu vadide.
Şu anda
göz kapaklarını yoran kuruluk sensin.
Ve serap içinde çöl nedir?
Bu yok olursa nereye gideceğiz?
Yoksa biz sadece hayalet miyiz,
yürüyenı yönlendiren ses
çıkamaz boğazlara doğru,
sonsuz kum tepelerine doğru.
Kumdan kaleler,
duvarlar sadece bir an için çizilir--
ama hayatın o anı durur,
uzar,
hurma likörü içtiğimiz ikindiler gibi.
Yeni tatları seviyorduk,
narlar açılıyordu vücûdunda kızıl.
Ve en tatlı meyve suları dudaklarından
mevsimin gerçek meyvesinden daha tatlı.
Yığınla saldırı görüntüleri.
Hava ülkesi,
en gerçek olanın kaybolduğu yer,
silinir kıyıları—
ve sürekli duyduğumuz sesler
¿nerede söylüyorlar türküyü?

XXIV

Dağılıp kaçiverdiler,
güvercinler gibi,
gizli iletilerini düşünerek,
ışık bağımlısı.
Ve her şeyin üstünde bir fikir,
onun uçuşuydu
senin yüksek düşünceni zorunlu kılan.
Dili bilinmeyen.

Un huevo de luz irrumpe en la sombra,
un tigre con las fauces abiertas,
una vía despejada,
como un camino blanco alumbrándose solo.
Contemplo sin nombrar,
sin preguntarme.
Dejo que se impregne de visión el ojo.
Pierde significados.
Se vuelve simplemente lo que mira.
Y de pronto,
como una piedra rompería
la superficie quieta de un lago,
tu imagen que aparece en mí
se despedaza.
Tu rostro se vuelve serpientes multicolores,
fragmentos huidizos
que nunca podrán volverse a unir.
Vuelan los pensamientos,
se atropellan,
se apresuran a hablar,
pero sólo traen sus alas raídas,
sus picos gastados.
No hay vuelta atrás.
Algo ya te ha unido
a la verdad que se revela
en el silencio.
Llegan murmullos en oleadas
sin formar letra alguna.
Lenguaje como de mar,
como de lluvia en las palmeras.
El murmullo impregna cada cosa.
Es el nombre de las cosas,
nuestro nombre—
En su pausa se deshacen los cuerpos,
se desintegra el pensamiento
como un puñado de arena
que se lanzara al aire.
La tarde se derrama en los tejados.
Desde la transparencia
veo pasar reflejadas nuestras formas,
una historia irrepetible,
un destino completo.
De pronto desaparecen
—alguien soplando sobre cenizas—
y de nuevo el silencio,
la luz compacta.
Ya no nos pertenece esa voz,
ni siquiera sus ecos
llenando el aljibe de los sueños

*

Bir ışık yumurtası kırılıp giriyor gölgenin içine,
çenesi apaçık bir kaplan,
soyutlanmış bir yol,
kendini aydınlatan beyaz bir cadde.
Gözlemliyorum adını koymadan,
soru sormadan.
Görüntüyle dolmasına izin veriyorum.
Anlamalarını yitiriyor.
O sadece baktığı şey oluyor.
Ve birden,
bir taş kırılır gibi
bir gölün durgun yüzeyi,
parçalanıyor içimde beliren
senin imgen.
Yüzün rengârenk yılanlara dönüşüyor,
asla yeniden bir araya gelemeyecek olan
yakalanması zor parçalar.
Düşünceler uçuşuyor,
birbirlerinin üzerinden geçiyorlar,
konuşmak için acele ediyorlar,
ama sadece aşınmış kanatlarını getiriyor,
yıpranmış gagalarını.
Geriye dönüş yok.
Bir şey zaten birleştirmiş zâten
sessizlikte ortaya çıkan
o gerçeğe seni.
Fısıltılar dalga dalga geliyor
herhangi bir harf oluşturmadan.
Dil.. tıpkı bir deniz gibi,
palmiye ağaçlarına yağın yağmur gibi.
Fısıltı içine işliyor her şeyin.
Nesnelerin adıdır adımız,
bu kesin—
Duraklamalarında çözülür bedenler,
dağılır düşünceler
bir avuç kum gibi
havaya savrulan.
Çatıların üzerine dökülüyor akşam.
Biçimsel yansımalarımızı görüyorum
saydamlık içinden geçen,
tekrarı mümkün olmayan bir öykü,
komple bir kader.
Birden yitip gidiveriyorlar
—birisi küllere üflemede—
sonra yeniden sessizlik,
yoğun ışık.
O ses artık bizim sesimiz değil.
yankı bile değil
düşlerin sarnıcını dolduran

*

ⁱ Antar, Arap kültüründe cesaret, adalet, sevgi ve dayanıklılık gibi değerlerin sembolüdür. Onun hikayeleri, Arap dünyasında bu değerleri korumak ve güçlendirmek için kullanılmıştır. Özellikle Arap edebiyatında ve halk hikayelerinde yer alır. Bu hikayeler, genellikle sözlü geleneklerle nesilden nesile aktarılmıştır. Antar'ın kahramanlık öyküleri, cesareti ve fedakarlığı vurgular ve Arap kültürünün önemli bir parçasıdır

ⁱⁱ Kitabın yapısı Elsa Cross'un uyanırken gördüğü rüyaya benziyor. ... Elsa Cross'un şiiri, hiçbir şey yapmak istemediğiniz, ancak onlar için yaşamanıza izin verdiğiniz o anlatılamaz derecede güzel günlere benziyor. Antar Divanı'nda yazar bizi çölün çıplak taşları ile nehir kıyılarındaki yemyeşil bitki örtüsüne sahip vahalar arasındaki diyaloga götürüyor. Düşüncesinin manzarası ham kobalt gökyüzünden, esdrújulos ağaçlarından, yamaçlardaki kıyılardan ve kelimelerin hüküm sürmediği boşluklara nüfuz eden oyuklardan oluşuyor. Cross, şiirleriyle bizi arzusunun kapalı odalarının uçsuz bucaksız imparatorluğuna sokar, icat edilmiş kumsallara götürür, menekşe denizlerinde yıkar ve hayallerin dokusunu yırtmamıza izin verir. Antar Divanı'nı oluşturan 25 aşk şarkısının kadını, sevdiğinin adını söylemeye cesaret ediyor ve sırf ondan bahsetmek için hayal gücüne duvarları kum tepeleri gibi bir şehir inşa ettiriyor. Buradan kendi hafızasını çözer ve sonsuzluğun tekdüzeliğini dile getirir. ...Elsa Cross'un şiiri başka bir yoğunlukta, başka bir güneşin altında, trafikten ve telaştan uzakta geçiyor. Denizin hep aynı kayalara çarpmasındaki ısrarı, kumun dokusu ve rüzgarın tükenmez sabrı var sözlerinde. Onun mesajlarını incelemek, buna değecek bir risktir, çünkü kendi derinliklerimizde yalnız kalmamıza izin verir, ancak dikkatli olmamız gerekir çünkü bunlar telefonun gürültüsüyle veya çarpılan bir kapıyla kırılabilir.

ⁱⁱⁱ **Hoggar, aynı zamanda Ahaggar olarak da bilinir, Cezayir'in güneyinde yer alan büyük bir dağ masifidir. Bu dağlık bölge, Sahra Çölü'nün ortasında bulunur ve çoğunlukla granit ve bazalt kayalarından oluşur. Hoggar, muhteşem manzaraları, kumulları, kanyonları ve volkanik oluşumları ile ünlüdür. ... Bu dağlık bölge, yerel Tuareg halkının yaşadığı bir alan olarak bilinir. Tuaregler, geleneksel olarak göçebe hayvancılıkla uğraşır ve bu zorlu çevrede hayatta kalmayı başarmışlardır. Hoggar, aynı zamanda arkeolojik açıdan da önemlidir. Bölgede tarih öncesi döneme ait kaya resimleri ve kabartmaları bulunmaktadır. ... Hoggar'ın en yüksek noktası, 3.003 metre yüksekliği ile Tahat Dağı'dır. Bu dağ, çevresindeki çöle hakim bir konumda bulunur ve muhteşem bir manzara sunar. Hoggar, doğa severler, dağcılar ve maceracılar için keşfedilmeyi bekleyen bir cennettir. Eğer yolunuz Cezayir'e düşerse, Hoggar'ı ziyaret etmeyi unutmayın!**

^{iv} Tuaregler, Libya'nın güneybatısından güney Cezayir, Nijer, Mali ve Burkina Faso'ya kadar uzanan geniş bir alanda esas olarak Sahra'da yaşayan büyük bir Berberi etnik grubudur. Geleneksel olarak göçebe çobanlar olan küçük Tuareg grupları kuzey Nijerya'da da bulunur. □□